

10de Møde.

Onsdag den 23. Juni, Kl. 1.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Hærens Ordning.

Forhandlingen genoptoges.

A. P. Andersen: Under de Forhandlinger, der her have fundet Sted, have forskellige Talere været inde paa en Undersøgelse af de Grunde, der skulde have bevirket det foreliggende Resultat af Valgene den 25. Maj. Der er nævnt forskellige Ting i saa Henseende, og det er selvfølgelig rigtigt, at baade Alberti-Affæren, Venstres Fortid og Højres Fortid i væsentlig Grad have influeret paa Resultatet. Man kunde maaske nævne flere andre Ting, men jeg tror dog, at en af de bedste Forbundsfejer, som de antimilitaristiske Partier have haft ved Valgene, har været en Ting, der endnu ikke har været videre berørt, nemlig den Mangel paa Interesse for og deraf følgende store Uvidenhed om udenrigske Forhold, som i Virkeligheden behersker største Delen af det danske Folk. Vi have herhjemme i en Aarrække i alle Partier været ret enige om, at den bedste Udenrigspolitik for Danmark er, som en nu afdød bekendt udenlandsk Statsmand og Statsretslærd har udtrykt det: ingen Udenrigspolitik at føre. Naar man forstaar denne Sætning, saaledes som jeg tror, den i Almindelighed forstaas herhjemme, og uden særlige Fortolkninger, saa maa den jo betyde dette, at vort Udenrigsstyre maa afholde sig fra Deltagelse i det storpolitiske Skakspil og maa indskrænke sig til at være en interesseret, ligelig loyal Tilskuer overfor alle Parthavere i dette Spil. Herom er der vistnok Enighed herhjemme. Jeg for mit Vedkommende erkender Rigtigheden af dette Krav til vort Udenrigsstyre, og jeg tror ogsaa, at det er rigtigt, naar det nu og da hævdes, at stiller man dette Krav til vort Udenrigsstyre, maa Folket ogsaa stille et lignende Krav til sig selv, nemlig, at det, saaledes som det fremtræder gen-

nem Presse, Tale o. s. v., kort sagt i dets offentlige Fremtræden, indtager den samme lidenskabsløse neutrale Holdning overfor Begivenhederne i Udlandet, som vi kræve af vort Udenrigsstyre. Jeg tror, det er nødvendigt at pege paa dette sidste, thi det gælder vist ofte i større Grad for Folket, end man i den sidste Menneskealder kan beskyldte vort Udenrigsstyre for, at det ikke har honoreret de Fordringer, vi i saa Henseende maa stille til det.

Men selv om man saaledes i al Almindelighed erkender Rigtigheden af det Krav, vi stille til vort Udenrigsstyre, har det efter min Mening medført den uheldige Omstændighed, at Befolkningen og Partierne her have opfattet denne Sætning saaledes, at den ogsaa paabød os i det hele taget ikke at interessere os for det storpolitiske Skakspil, der foregaar ude om os, og at vi ikke skulde søge at give Oplysning om og Forklaring paa dette Spil. Det er naturligvis forkert. Selv om det er rigtigt, at vi ikke maa deltage i Spillet, er det dog lige saa rigtigt, at Spillet vedrører os og derfor maa interessere os i lige saa høj Grad som de spillende selv. Enhver Forandring i den storpolitiske Konstellation, enhver Nuance i Spillet berører i Virkeligheden os lige saa direkte som de Deltagere, der bestemme Spillets Gang. Jeg tror for mit Vedkommende, at naar det lykkedes de antimilitaristiske Partier — jeg tør vel slaa dem sammen under denne fællesbetegnelse — i Stemmeantal at naa saa langt frem, som de i Virkeligheden gjorde, skyldes det i væsentlig Grad den af Interesseløsheden følgende store Uvidenhed, der behersker det danske Folk med Hensyn til udenrigske Spørgsmaal.

I og for sig kan man dog ikke brejde Vælgerfolket, at det staar saa uforstaaende og udeltagende overfor denne Side af den Sag, der sandsynligvis eller forhaabentlig fandt sin Afgørelse ved Valgene den 25. Maj. Naar man ser den Maade, hvorpaa Offentligheden herhjemme, om jeg saa maa sige, underretter den almindelige Befolkning om de Ting, der foregaa i Udlandet, og den Maade, hvorpaa disse Ting til Tider anvendes i partimæssigt Øjemed, er det ikke saa underligt, men meget forklarligt, at Befolkningen staar uforstaaende overfor disse Spørgsmaal og overfor den Betydning, som udenrigspolitiske Forhold ogsaa have for Forsvars-sagen.

Der kunde i al Almindelighed nævnes